

BIOLOGIA KLASA 6

Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z biologii, wynikających z podstawy programowej i realizowanego przez siebie programu nauczania w klasie 6.

Program nauczania: Anna Zdzenicka "Puls życia"

Ocena niedostateczna:

Uczeń: nie opanował treści podstawowych niezbędnych do kontynuowania nauki w kolejnej klasie (przewidywanych na ocenę dopuszczającą), trudności sprawia mu wyjaśnienie podstawowych pojęć, opisanie poznanych grup zwierząt. Nie rozwiązuje typowych zadań o niewielkim stopniu trudności oraz nie podejmuje wysiłku w celu nauczenia się i utrwalenia poznanych treści. Otrzymał poniżej 30% poprawnych odpowiedzi ze sprawdzianów i kartkówek

Ocena dopuszczająca:

Uczeń: opanował treści konieczne, niezbędne do kontynuowania nauki w kolejnej klasie, większość ocen ze sprawdzianów i kartkówek to dopuszczający. Z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe/proste zadania o niewielkim stopniu trudności, wymaga pomocy i naprowadzania, czasami kontroli i zachęty do pracy, otrzymał 30%- 50% poprawnych odpowiedzi z kartkówek i sprawdzianów, jego odpowiedzi (ustne i pisemne) są krótkie, mało szczegółowe. A ponadto uczeń:

- wylicza cechy typowe dla królestwa zwierząt
- wymienia cechy bezkręgowców i kręgowców
- wymienia grupy kręgowców i bezkręgowców (nie musi być po kolei) oraz krótko przedstawia ich charakterystykę
- potrafi połączyć przedstawiciela z poznaną grupą zwierząt (na podstawie opisu i na podstawie ilustracji)
- wylicza pasożyty, wie dlaczego są pasożytami
- wskazuje przynajmniej jedną cechę poznanych grup zwierząt, np. związaną z ich nazwą (parzydełkowce, pierścienice, mięczaki, stawonogi)
- odróżnia kręgowce od bezkręgowców na ilustracjach, wskazuje środowisko, w którym żyją
- odróżnia na ilustracjach owady, pajęczaki i skorupiaki, wskazuje na ich cechy charakterystyczne (odnóża, głowa, tułów, odwłok, czułki) i środowisko życia
- na podstawie opisu wskazuje ryby, płazy, gady, ptaki i ssaki
- opisuje budowę ciała na ilustracjach przedstawiających kręgowce
- wymienia min. jedno przystosowanie do środowiska np. wodnego, lądowego, do latania u ptaków
- zna pojęcia: zmiennocieplność i stałocieplność, jajorodność i żyworodność, drapieżnictwo i roślinożerność, doбира do nich odpowiednie zwierzęta

Ocena dostateczna

Uczeń opanował wiadomości i umiejętności na ocenę odpowiednio niższą, a także: poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania typowych zadań, otrzymał

od 50-70% poprawnych odpowiedzi z kartkówki i sprawdzianów, wyjaśnia poznane na zajęciach pojęcia, a ponadto:

- wymienia tkanki zwierzęce
- podpisuje organelle komórki zwierzęcej
- wie, co to jest komórka i tkanka
- podaje przykłady narządów i układów zwierzęcych
- opisuje budowę kręgowca i bezkręgowca, rozpoznaje je na ilustracjach
- wymienia po kolei gromady bezkręgowców i kręgowców
- wskazuje na schemacie meduzę i polipa, podpisuje ich części ciała, wyjaśnia nazwę grupy, środowisko życia
- wylicza pasożytnicze płazińce i nicienie oraz wskazuje przystosowania do pasożytniczego trybu życia na rysunku, ilustracji, schemacie
- wie, jak można się zarazić pasożytami
- podpisuje wskazane części ciała dżdżownicy, wie do jakiej grupy należy, jakie jest ich znaczenie w przyrodzie
- wymienia środowiska w których żyją stawonogi przyporządkowuje do nich odpowiednich przedstawicieli tej grupy
- podpisuje części ciała stawonogów na ilustracji
- podaje przykłady owadów drapieżnych, pasożytów zewnętrznych, roślinożernych, wodnych
- podaje przykłady pajęczaków, wie, które są drapieżne, dlaczego kleszcze to pasożyty, omawia sposoby polowania pajaków
- opisuje na schemacie budowę ciała ślimaka, wskazuje na środowiska, w których żyją mięczaki, wymienia inne mięczaki oprócz ślimaków
- wymienia zwierzęta zmienno- i stałocieplne
- opisuje budowę ciała ryby, żaby, jaszczurki, ptaka i ssaka, na ilustracji lub schemacie, wskazuje na cechy, które są przystosowaniem do życia w odpowiednim środowisku
- wymienia przedstawicieli znanych gromad kręgowców, rozpoznaje kręgowce po opisie i na ilustracji
- wie, co to jest ikra, tarło, narybek, tran, stan odrętwienia zimowego, kijanka, zapłodnienie zewnętrzne i wewnętrzne, toki, gniazdo, żyworość i jajorość
- analizuje, jakie znaczenie ma śluz, płetwy, powieki, skrzela i płuca, wilgotna i sucha skóra
- wymienia ryby słodko i słonowodne
- podpisuje i nazywa odpowiednio etapy rozmnażania u żaby
- wskazuje w budowie ptaka przystosowania do lotu oraz przystosowania w budowie dzioba do zdobywania pożywienia
- wymienia kilka rodzimych gatunków ptaków oraz kilka egzotycznych
- wskazuje znaczenie ptaków dla człowieka
- wyjaśnia znaczenie słowa "ssaki", wskazuje ich cechy charakterystyczne na ilustracji, wymienia przedstawicieli ssaków z różnych środowisk

- wie, co to jest ciąża i opieka nad potomstwem
- wymienia przykłady wykorzystania ssaków przez człowieka

Oceny dobra

Uczeń poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań i problemów, właściwie stosuje terminologię przedmiotową do wykonywania zadań, ćwiczeń, kart pracy. Otrzymał od 71-84% z kartkówek i sprawdzianów.

Uczeń:

- charakteryzuje poszczególne tkanki zwierzęce oraz opisuje znaczenie organelli komórkowych w komórce zwierzęcej
- wymienia rodzaje tkanki mięśniowej, łącznej i nabłonkowej, wskazuje miejsce ich występowania i rolę w organizmie
- opisuje na rysunku elementy komórki nerwowej
- bezkręgowce: nie tylko je wymienia i rozpoznaje na ilustracji, ale analizuje ich budowę, wskazuje cechy charakterystyczne dla całej grupy, w budowie ich ciała wskazuje przystosowania do środowiska życia i sposobu odżywiania (na wybranych przykładach), omawia sposoby rozmnażania i opieki nad potomstwem, analizuje znaczenie bezkręgowców dla człowieka i środowiska, uzasadnia, że można chronić się przed pasożytami wewnętrznymi
- wymienia charakterystyczne dla poszczególnych gromad gatunki zwierząt, wskazuje ich cechy w odniesieniu do całej gromady, rozpoznaje je po opisie i na ilustracji, potrafi samodzielnie opisać cechy szczególne poznanych gromad zwierząt
- wymienia grupy zwierząt należące do mięczaków, stawonogów, pajęczaków, skorupiaków, a w przypadku kręgowców wskazuje podział ryb, płazów, gadów, ptaków i ssaków. Wskazuje na ich cechy charakterystyczne, rozpoznaje je na ilustracji i na podstawie opisu. Potrafi w postaci tabeli porównać cechy wszystkich poznanych grup zwierząt
- opisuje znaczenie ryb dla człowieka i rozumie, że niektóre gatunki są zagrożone, podaje powody dlaczego tak się dzieje
- analizuje znaczenie cech ryb pod kątem przystosowania do życia w środowisku wodnym
- uzasadnia, że płazy są przystosowane do życia w wodzie i na lądzie
- wymienia grupy płazów żyjących w Polsce i podaje przedstawicieli
- tłumaczy, dlaczego płazy należy chronić, jakie są główne zagrożenia dla tych kręgowców i dlaczego to pożyteczne zwierzęta
- tłumaczy, jakie cechy umożliwiły gądom opanowanie lądów, jak zbudowane są ich płuca i skóra w porównaniu do płazów, wyjaśnia, czym różni się rozmnażanie płazów i gadów
- porównuje rozwój złożony żaby i prosty gadów

- wskazuje na największe zagrożenia dla liczebności gadów spowodowane działalnością człowieka
- wyjaśnia, czym różnią się gniazdowniki od zagniazdowników

Ocena bardzo dobra:

Uczeń: stosuje zdobytą wiedzę do rozwiązywania problemów i zadań złożonych, o różnym stopniu trudności. Jego odpowiedzi są wyczerpujące, szczegółowe, poprawne merytorycznie. Posiada bogate, poprawne słownictwo tematyczne i odpowiednio je stosuje. Samodzielnie korzysta z różnorodnych źródeł informacji, potrafi je analizować i wyciągać wnioski. W sposób sprawny wyjaśnia pojęcia, opisuje poznane zjawiska biologiczne, poprawnie wykonuje zadania, potrafi dać odpowiedzi do różnego typu zdań/ćwiczeń. Otrzymał od 85-98% poprawnych odpowiedzi z kartkówek i sprawdzianów. **Uczeń** taki, opanował w bardzo dobrym stopniu wiadomości i umiejętności przewidziane w podstawie programowej na ocenę odpowiednio niższą, a ponad to:

- wyjaśnia w dłuższej wypowiedzi, dlaczego stałocieplność umożliwiła ptakom i ssakom opanowanie wszystkich środowisk na ziemi
- wskazuje na sobie cechy charakterystyczne ssaków i omawia ich znaczenie
- dokonuje przeglądu grup kręgowców i analizuje ich przystosowania do środowiska i trybu życia (analizuje budowę ciała, uzębienie, pokrycie ciała, nogi, dziób, wzrok i in.)
- tłumaczy, czym różnią się stekowce i dziobaki od innych ssaków
- wyjaśnia znaczenie łożyska w rozwoju ssaków
- analizuje budowę płuc u płazów, gadów, ptaków i ssaków w odniesieniu do środowiska życia
- tłumaczy budowę jaja gadów i znaczenie wód płodowych w opanowaniu środowiska lądowego przez gady
- tłumaczy, dlaczego ptaki odbywają wędrówki oraz wskazuje na mapie miejsca tych wędrówek
- omawia znaczenie poznanych grup zwierząt (pozytywne i negatywne)

Ocena celująca

Uczeń: w bardzo dobrym stopniu opanował materiał przewidziany w podstawie programowej dla klasy 6. Czasami wykazuje się wiedzą i umiejętnościami wykraczającymi poza tę podstawę, zna różne ciekawostki i fakty z życia i funkcjonowania zwierząt w różnych strefach klimatycznych. Potrafi się swoją wiedzą podzielić, przygotował różne dodatkowe informacje na ocenę np. prezentację, plakat, referat. Stosuje wiedzę i umiejętności w sytuacjach nietypowych, samodzielnie, pomysłowo wykonuje różnorodne ćwiczenia i zadania. Potrafi dzielić się wiedzą z innymi uczniami w klasie, np. tłumaczy zadania jak je wykonać, podaje źródła wiedzy biologicznej inne niż podręcznik. Może też osiągać sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych, rzadko popełnia błędy, uzyskał 100% poprawnych odpowiedzi z kartkówek i sprawdzianów.

10.09.2024 r. Alicja Fryc-Klag

